

Ko darīt lietas labā?

- Noskaidro sava ūdens atbilstību nekaitīguma prasībām jebkurā akreditētā laboratorijā;
- Pārbaudi decentralizēto kanalizācijas sistēmu, piesaistot kvalificētu speciālistu;
- Reģistrē savu decentralizēto kanalizācijas sistēmu vietējā pašvaldībā, ja tas vēl nav izdarīts (tas ir obligāti, to nosaka Latvijas normatīvie akti, par kuru neievērošanu ir paredzēta administratīvā atbildība!);
- Uzzini savā pašvaldībā par iespējām un līdzfinansējumu centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas ierīkošanai.

Par projektu

LIFE GoodWater integrētais projekts ir pasākumu kopums, kuru no 2020. līdz 2027. gadam realizē 19 Latvijas organizācijas, lai uzlabotu Latvijas virszemes ūdeņu kvalitāti.

Integrētais projekts "Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai" (LIFE GOODWATER IP, LIFE18 IPE/LV/000014) ir saņēmis finansējumu no Eiropas Savienības LIFE Programmas un Valsts reģionālās attīstības aģentūra.

Šī informācija atspoguļo tikai LIFE GoodWater IP projekta partneru viedokli un Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra (CINEA) neatbild par to kā tiek izmantota šeit paustā informācija.

www.goodwater.lv

LIFE GoodWater

Vai šmuce nonāk dzeramajā ūdenī? Kāda ir ūdens kvalitāte Latvijā? Ko Tu vari darīt lietas labā?

- Uzzini vairāk šajā izdales materiālā un atnāc uz semināru savā pilsētā.

Kas ir šmuce?

Pēdējo 50 gadu laikā, strauji uzlabojoties dzīves līmenim, ikdienas ūdens patēriņš vienai mājsaimniecībai ir ievērojami pieaudzis. **70% - 90% ikdienā patērētā ūdens nonāk kanalizācijā, t.sk. krājbedrēs.** Dabai šis process ir par strauju, tā vairs nespēj pati attīrīt notekūdeņus dabiskā ceļā.

Aptuveni 20% lielāko pilsētu iedzīvotāji Latvijā izmanto decentralizētās kanalizācijas sistēmas, kas visbiežāk ir lokāla ūdens piesārņojuma iemesls, ja tās netiek pareizi attīrītas.

 vidēji dienā patērē:

100 l ūdens → **1 l** no tiem ir **šmuce,**

kas satur organiskas, neorganiskas vielas (piem. gaļas un augu šķiedras, cilvēku fizioloģiskos izdalījumus, mikroorganismus, mazgašanas līdzekļus)

➤ **Dzeramā ūdens kvalitātes novērtējums akās Latvijā***

10-15 % apsekoto aku ūdens lietošana uzturā bez apstrādes nav rekomendējama

9,6 % gadījumu konstatēja E.coli (Escherichia coli) baktērijas

82,6 % pētīto aku konstatēja zarnu enterokokus

16,8 % gadījumu ūdens duļķainībai dzeramā ūdens normatīvi tika pārsniegti

Daļā apsekoto aku ūdens lietošanai uzturā bez apstrādes nav rekomendējams

leguvumi, pieslēdzot centralizēto kanalizācijas sistēmu:

- Notekūdeņi aizplūst no mājokļa un par tiem parūpēsies kvalificēti speciālisti;
- Nav smakas, nav jāorganizē kanalizācijas satura izvešana vai piesārņojuma kontrole;
- Nav jāorganizē savas decentralizētās kanalizācijas sistēmas uzraudzība, apkope un remonts;
- Notekūdeņu attīrīšana notiek centralizēti;
- Regulāri uzraudzīts notekūdeņu attīrīšanas procesa kvalitātes monitorings;
- Tīra vide;
- Notekūdeņi neietekmē dzeramā ūdens kvalitāti;
- Paaugstinās nekustamā īpašuma vērtība un ilgtermiņā samazinās izdevumi par pilnvērtīgu notekūdeņu apsaimniekošanu.

* Latvijas Universitāte, Latvijas vides aizsardzības fonds (2021). Projekta pārskats "Dzeramā ūdens kvalitātes novērtējums akās Latvijā".